

## ЛЕСТИО 1 ПОНЯТИЕ, ПРЕДМЕТ И РАЗВИТИЕ НА СП

1. *Понятие за СП*
2. *Развитие на семейното право*
  - Каноническо право
  - Законодателно развитие след 1878 година:
  - Развитие след 1944:
  - Източници на съвременното СП
3. *Принципи на СП (чл. 2. СК / чл. 3 СК стар)*
4. *Бракът договор ли е?*

## ЛЕСТИО II. СКЛЮЧВАНЕ НА БРАК: ФОРМА И ПРОЦЕДУРА

- 1 *Дефиниция на брака*
- 2 *Осъществяване*
  - 2.1 *Исторически:*
  - 2.2 *Предпоставки по действащото БГ право*
    - 2.2.1 *Процедура – чл. 10 + 12*
    - 2.2.2 *Реквизите на АГС за граждански брак*
  - 2.3 *Защита на начина на сключване на брака*
- 3 *Фамилното име на съпрузите след брака - 11.ск*

## **ЛЕСТИО III. УСЛОВИЯ И ПРЕЧКИ ЗА БРАК - ПОНЯТИЕ**

### **1 Исторически преглед и логическа схема**

### **2 Условие за брак - пълнолетие**

### **3 Пречки за брак - понятие, видове. Абсолютни и относителни пречки**

3.1.1 наличие на друг брак – чл. 7, ал. 1, т. 1. СК

3.1.2 болест, обосноваваща пълно запрещение - чл. 7, ал. 1, т. 2

3.1.3 слабоумие, обосноваващо пълно запрещение - чл. 7, ал. 1, т. 2

3.1.4 постановено пълно запрещение – чл. 7, ал. 1, т. 2

3.1.5 болест, представляваща опасност за а) живота или б) здравето на 1) поколението или на 2) другия съпруг – чл. 7, ал. 1, т. 3

3.1.6 родство – чл. 7, ал. 2

3.1.6.1 Всички степени по права линия

3.1.6.2 До четвърта степен вкл. по съребрена линия

3.1.6.3 Осиновяване,

### **4 Основанията за нищожност по чл. 26 ЗЗД важат ли за брака**

### **5 Основанията за унищожаемост по чл. 27-33 ЗЗД важат ли за брака**

## **ЛЕСТИО IV. ЛИЧНИ ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ СЪПРУЗИТЕ. ИМУЩЕСТВЕНИ ОТНОШЕНИЯ – ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА И ИСТОРИЧЕСКО РАЗВИТИЕ**

### **1. Лични отношения**

1.1 Свобода на избора на фамилно име (чл. 12)

1.2 Равенство (чл. 13)

1.3 Взаимност (чл. 14)

1.4 Съвместно живеене (чл. 15)

1.5 Свобода на личността (чл. 16)

1.6 Грижа за семейството (чл. 17)

### **2. Имуществени отношения**

## **ЛЕСТИО V. ИМУЩЕСТВЕНИ РЕЖИМИ – СИО**

### **1. Предпоставки за д-ието на режима на общност**

### **2. Същност на СИО**

### **2. Предпоставки за включване на имуществен обект в СИО**

#### **2.1 Вещно право (обектен критерий)**

#### **2.2 Придобиването да е през време на брака (темпорален критерий)**

#### **2.3 Да има съвместен принос (стопански критерий)**

Презумира се – чл. 21, ал. 3 СК.

Съдържание на приноса:

Оборване на презумпцията за наличен принос – чл. 21, ал. 4 и чл. 29, ал. 3

Действие на оборването на презумпцията за личен принос ~ ТЛ

#### **2.4 Да не са налице изключенията, осуетяващи СИО и водещи до лично имущество (негативен критерий)**

#### **2.5 Придобиването да е на името на единия или двамата от съпрузите (персонален критерий)**

### **3. Изключени от СИО обекти**

#### **3.1 Изключения поради неизпълнение на някой от критериите за СИО (негативно изключване)**

#### **3.2 Изключения на основание л и ч н и м у щ е с т в а на съпрузите - 22 и 23 СК**

Критерии за квалификация като лични имущества – 22 СК

Трансформация на лични имущества – 23 СК

#### **3.3 Управление и разпореждане с лично имущество**

### **4. Управление и разпореждане със СИО**

#### **4.1 Управление**

#### **4.2 Разпореждане**

#### **4.3 Непозволен разпореждания – хипотези и последици**

При недвижима вещ – чл. 24, ал. 4 СК

При движима вещ

### **5. Прекратяване на СИО и последици**

#### **5.1 Основания за прекратяване на СИО – чл. 27**

#### **5.2 Последици от прекратяването на СИО**

#### **5.2 Дялове при прекратяване на СИО и модификации**

Общ принцип за равенство

Модификации

При развод и при унищожаване + предоставяне на родителски права

При предоставяне на родителските права без оглед развод/унищожение на брака

При развод/унищожение и при прекратена СИО по важни причини през време на брака

При избор на договорен режим

### **6. Получаване на дял от личното имущество) – чл. 30 + ТР 2/2001**

Допълненията на ТР 2/2001 към чл. 30 СК

### **7. Солидарност между съпрузите – чл. 32, ал. 2**

## **ЛЕСТИО VI. ИМУЩЕСТВЕНИ РЕЖИМИ – РАЗДЕЛНОСТ**

### **1   *Предпоставки за действието на режима на разделност***

**1.1    Установяване на разделност при сключване на брака**

**1.2    Промяна на режима по време на брака**

1.2.1   От общност към разделност

1.2.2   От договорен режим към разделност?

1.2.3   От разделност към общност или към договорен режим

**1.3    Възможна ли е частична разделност?**

### **2   *Същност на режима на разделност***

**2.1    Разделност. Титулярство**

**2.2    Иск за НО по чл. 33, ал. 2. Законодателно несъвършенство**

**2.3    Презумптивен комодат**

**2.4    Режим на семейното жилище**

**2.5    Разходи за семейството**

## **ЛЕСТИО VII. ИМУЩЕСТВЕНИ РЕЖИМИ – ДОГОВОРЕН РЕЖИМ**

### **1    *Сключване на брачния договор***

**1.1    Страни**

**1.2    Време на сключване**

**1.3    Форма**

### **2    *Действие***

**2.1    Общи бележки**

**2.2    Действие между страните**

**2.3    Спрямо ТЛ**

**2.4    Неизяснени Въпроси**

2.4.1    Във връзка със сроковете / условията

2.4.2    По вписванията и нотариалните действия

2.4.3    По уведомленията

### **3    *Съдържание***

**3.1    Допустимо съдържание**

**3.2    A contrario – Недопустимо съдържание**

**3.3    Изрично забранени съдържания – чл. 38, ал. 2 и 3**

### **4    *Прекратяване – чл. 42, ал. 1***

**4.1    по съгласие на съпрузите (важи и за изменение по чл. 41)**

**4.2    Clausula rebus sic stantibus**

**4.3    При прекратяване на брака, независимо от основанието**

### **5    *Разваляне – чл. 42, ал. 2 СК***

**5.1    Общи положения**

**5.2    Препратката към чл. 87, ал. 1 ЗЗД**

**5.3    Разваляне по съдебен ред**

**5.4    Вписване на ИМ за разваляне**

**5.5    Действие**

**5.6    Частично разваляне**

**5.7    Последици – презумптивна общност**

### **6    *Недействителност – чл. 43***

## **APPENDIX I. РЕГИСТЪРЪТ ПО ЧЛ. 19 СК И ДЕЙСТВИЕТО МУ**

*Понятия и предварителни пояснения*

*Характер и действие на регистъра по чл. 19 СК*

Подлежащи на вписване обстоятелства

Характеристика

Инициатива за поискване на вписване

Поправки на грешни вписвания

*Вписване на разделност/договорен режим при бракове отпреди СК 2009*

## **APPENDIX II. ГАРАНЦИИТЕ ЗА ТЛ И ЗА СИГУРНОСТТА НА ОБОРОТА. ОПАСНОСТИ.**

*Гаранции*

*Противоречия в режима. Опасности*

*De lege ferenda*

## **ЛЕСТИО VIII. НЕДЕЙСТВИТЕЛНОСТ НА БРАКА**

### **1 Видове недействителност на брака**

### **2 Незавършен ФС и нищожност**

2.1 Незавършен фактически състав

2.2 Нищожност

2.3 Последици от нищожността / незавършения ФС

2.4 Независимост на сключения брак от действителността на съпътстващите го актове

### **3 Приложимост на останалите класически основания за недействителност?**

3.1 За нищожност

3.2 За унищожаемост

### **4 Основания за унищожаемост – чл. 46**

4.1 при нарушение на чл. 6

4.2 при нарушение на чл. 7

4.3 Заплашване с ОПАСНОСТ

### **5 Изключване на унищожаемостта (саниране)**

5.1 Изтичане на преклузивни срокове – чл. 47, ал. 1

5.2 Изключващи обстоятелства – чл. 47, ал. 2 – 6

### **6 Активна легитимация за предявяване на унищожаемост**

### **7 Последици от унищожението**

7.1 Спрямо брака

7.2 Спрямо децата

7.3 Спрямо имуществения режим

7.4 Вписване на унищожението

## **ЛЕСТИО IX. РАЗВОД**

### **1 *Общи положения. Законодателно развитие на уредбата***

### **2 *Развод по исков ред***

#### **2.1 *Предпоставки***

2.1.1 Активна легитимация, продължаване на процеса и процесуална пречка

#### **2.2 *Дълбоко и непоправимо разстройство на брака***

#### **2.3 *Процедура***

2.3.1 Съединяване на искове

2.3.2 Процесуални особености – чл. 321 ГПК + чл. 49, ал. 4 СК

#### **2.4 *Произнасяне по вината***

#### **2.5 *Преминаване от исков ред към охранително производство***

#### **2.6 *Привременни мерки – чл. 323 ГПК***

### **3 *Развод по взаимно съгласие (РВС)***

#### **3.1 *Охранително производство***

#### **3.2 *Частични споразумения и подобни явления***

#### **3.3 *Процедура по развода по взаимно съгласие – чл. 330 ГПК***

#### **3.4 *Съдържание на споразумението – чл. 51 СК***

### **4 *Лични последици от развода***

### **5 *Последици от развода относно СИО***

### **6 *Други имуществени последици от развода***

6.1 Семейното жилище - чл. 56/57

6.2 Определяне на дял от личното имущество на другия съпруг – чл. 30

6.3 Солидарността (чл. 32, чл. 36)

6.4 Отпадане на наследяването и на разпорежданията mortis causa – чл. 54

6.5 Отмяна на даренията – чл. 55

6.6 Приоритет на брачния договор пред диспозитивно право

### **7 *Последици на развода относно децата – чл. 59***

## **ЛЕСТИО X. ПРОИЗХОД**

### **1    *Произход от майката***

#### **1.1    Фактическо установяване**

#### **1.2    Иск за установяване на майчинство (М) – чл. 68**

1.2.1    Допустимост

1.2.2    Активна легитимация

1.2.3    Пасивна легитимация

1.2.4    Съединяване с други иски, в частност с иск за оспорване М`. Ex officio произнасяне на съда

#### **1.3    Иск за оспорване на майчинство**

1.3.1    Допустимост

1.3.2    Активна легитимация, допълнителни условия и съединяване на иски

1.3.3    Пасивна легитимация

1.3.4    Съединяване с иск за установяване М`

#### **1.4    Предмет на доказване при двата иски**

### **2    *Произход от бащата***

#### **2.1    Презумптивно установяване**

#### **2.2    Иск за установяване на бащинство**

2.2.1    Допустимост

2.2.2    Активна легитимация

2.2.3    Пасивна легитимация

#### **2.3    Иск за оспорване на бащинство**

2.3.1    Допустимост

2.3.2    Активна легитимация

2.3.3    Пасивна легитимация

#### **2.4    Косвено установяване/оспорване чрез иските за Майчинство**

#### **2.5    Предмет на доказване**

## **ЛЕСТИО XI. ПРИПОЗНАВАНЕ**

### **1   *Същност и условия***

- 1.1   Същност**
- 1.2   Предпоставка – липса на установен по друг начин произход**
- 1.3   Срокове**
- 1.4   Кой може да припознава?**
- 1.5   Кой може да бъде припознаван?**
- 1.6   Форма и адресат на припознаването**
- 1.7   Припознаване и АГС за раждане – чл. 66, ал. 3 СК, чл. 49 ЗГР**

### **2   *Оспорване***

- 2.1   Оспорване от другия родител**
- 2.2   Оспорване от детето**
- 2.3   Последици от оспорването**

### **3   *Унищожаване***

### **4   *Нищожност***

## **ЛЕСТИО XII. РОДСТВО И СВАТОВСТВО**

## **ЛЕСТИО XIII. ОСИНОВЯВАНЕ**

### **1 Историческо развитие и социални условия**

### **2 Условия, необходими съгласия, административни изисквания и мнения за осиновяването**

#### **2.1 Условия**

- 2.1.1 За личността на участниците (абсолютни условия / предпоставки)
- 2.1.2 Относителни условия / забрани
- 2.1.3 За максимален брой осиновявания
- 2.1.4 За вписвания в регистри

#### **2.2 Административни процедури и регистри**

- 2.2.1 Регистри
- 2.2.2 Административни органи, включени в процедурата по осиновяване
- 2.2.3 Вписване на пълно осиновявания в регистър – чл. 83, 84
- 2.2.4 Вписване на осиновителя в регистър – чл. 85-87

#### **2.3 Необходими съгласия - чл. 89**

#### **2.4 Мнение за осиновяване – чл. 90 и чл. 80, ал. 2**

#### **2.5 Форма на съгласието/мнението и др. изисквания - чл. 91**

### **3 Ред за извършване на осиновяването - чл. 95-99**

#### **3.1 При пълно осиновяване**

#### **3.2 При непълно осиновяване**

### **4 Видове осиновяване**

#### **4.1 Пълно – чл. 101**

- 4.1.1 Предпоставки
- 4.1.2 Правни последици на пълното осиновяване

#### **4.2 Непълно – чл. 102**

- 4.2.1 Предпоставки:
- 4.2.2 Последици

#### **4.3 Осиновяване от (последващ) съпруг на (рожден) родител – чл. 103**

### **5 Прекратяване на осиновяването**

#### **5.1 При унищожаемост – чл. 106, ал. 1, т. 1**

#### **5.2 При тежко провинение на едната страна – чл. 106, ал. 1, т. 2**

#### **5.3 Дълбоко разстройство – чл. 106, ал. 1, т. 2**

#### **5.4 Процесуални аспекти и продължаване на делото по чл. 106, ал. 1 от наследниците**

#### **5.5 По взаимно съгласие – чл. 106, ал. 8**

#### **5.6 При смърт**

- 5.6.1 При пълно осиновяване:
- 5.6.2 При непълно осиновяване:

## ЛЕСТИО XIV ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ РОДИТЕЛИ И ДЕЦА

### 1 *Задължения на родителите*

#### 1.1 Кой и как

#### 1.2 Начин на упражнение (чл. 123)

#### 1.3 Отделни задължения на родителите

Excursus. Заместваща грижа – чл. 137 СК

##### 1.3.1 По определяне името на детето

##### 1.3.2 Грижи (чл. 125, ал. 1)

##### 1.3.3 Възпитание (чл. 125, ал. 2)

##### 1.3.4 Надзор и контрол (чл. 125, ал. 3) + чл. 8 ЗЗакрДет

##### 1.3.5 Съвместно живеене (чл. 126, ал. 1)

##### 1.3.6 Непрепятстване на отношения с другия родител и с дядо и баба (чл. 124, ал. 2, чл. 128, ал. 2)

#### 1.4 Представителство и попечителско съдействие – чл. 129, 130

##### 1.4.1 Особености по представителната власт

##### 1.4.2 Обсег на сделките, за които се иска разрешение на РС – чл. 130, ал. 3 и 4

##### 1.4.3 Забранени сделки – чл. 130, ал. 4

#### 1.5 Право на лични отношения (общуване)

### 2 *Задължения на децата*

### 3 *Ограничаване и лишаване от родителски права – чл. 132 – 138*

#### 3.1 Разлика между ограничаване и лишаване. Мерки

#### 3.2 Основания

##### 3.2.1 За ограничаване

##### 3.2.2 За лишаване

#### 3.3 Производство – чл. 133 – 136 и чл. 138

### 4 *Мерки за закрила по Закона за закрила на детето. Приемно семейство*

#### 4.1 Специфични права на детето по ЗЗакрДет (гл. II)

#### 4.2 Органи за закрила на детето

#### 4.3 Мерки за закрила на детето

##### 4.3.1 Мерки по чл. 4 ЗЗакрДет:

##### 4.3.2 Мерки съобразно компетентността на отделните министри по чл. 6а ЗЗакрДет

##### 4.3.3 Специфични закрилни мерки

##### 4.3.4 Мерки според начина им на предоставяне

###### 4.3.4.1 В семейната среда на детето – чл. 23 ЗЗакрДет

###### 4.3.4.2 Настаняване извън семейството – чл. 25 и сл. ЗЗакрДет

###### 4.3.4.3 Временно настаняване по административен ред – чл. 27 ЗЗакрДет

###### 4.3.4.4 Полицейска закрила – чл. 37-41 ЗЗакрДет

##### 4.3.5 Грижи по ЗЗдравето

##### 4.3.6 Грижи по ЗакХазарта

##### 4.3.7 Грижи по ЗЛС

## **ЛЕСТИО XV. ИЗДРЪЖКА**

### **1   *Общо представяне***

- 1.1   Характеристика**
- 1.2   Специфични въпроси**
- 1.3   Особености на вземането за издръжка**

### **2   *Предпоставки***

- 2.1   Кръгове и редове на оправомощени/задължени лица:**
- 2.2   Може да търси издръжка, който:**
- 2.3   Дължи издръжка, който**
- 2.4   Факти, изключващи и модифициращи правото / задължението за издръжка**
  - 2.4.1   Varia
  - 2.4.2   Прекъсване на семейноправната връзка
  - 2.4.3   Начин на модификация/прекратяване

### **3   *Размер на издръжката – чл. 142***

### **4   *Особени видове издръжка***

- 4.1   На непълнолетни деца от родители – чл. 143**
- 4.2   На пълнолетни учащи се деца от родители – чл. 144**
- 4.3   На бивш съпруг – чл. 145**

### **5   *Плащане на издръжка от държавата – чл. 152***